

Quale domici-
lium Naturae
cerebro para-
rit.

Caluaria cur
non solido osse
constet.

Suturam ut
sus.

Naturalis fi-
gura capitis
suturae.

Coronalis su-
tura.

Λ litteram refe-
rens.

Sagittalis et
uarius ipsius
ductus.

Viri capiti
et a mulierum
non perperam
uariare.

7 Caput. lib. 3.
F. 1. flor. ani-
malium, C. 2.
de Partib. ani-
malium.

Lib. 2. cap. 7.
de Hist. ani-
malium.

EREBRVM rationis sedem (quæ instar reginæ in altissimo corporis sita, duabus concupiscibilibus animis dominatur ac præest) tuto quodam munimento custodiri magnopere expedit. Quocirca etiam prouidus rerum Opifex, non soli cuti carnosissq; partibus ut in abdomine, aut per interualla à se inuicem remotis ossibus ut in thorace, cerebri commisit custodiam, sed undique os ipsi instar galeæ circumposuit. Verum quum caput tectum quoddam domus calidæ referat, fumida uaporosaq; subiectarum partium recrementa, quæcunque sursum conscendunt, excipiens, atque huius gratia copiosiore euacuatione caput ipsum egeat, galeam cerebro indutam non omni ex parte solidam, sed^a cauernosam^b, futurisq; intertextam sagax rerum Parens efformauit, non quidem spongiæ modo tenuibus inæqualibusq; foraminibus, uelut quibusdam cauernulis, utrinque os perforans: at utraque parte^c cauernulas^d, intus^e ac foris scilicet, in laeuam & densam ossis squamam definire uoluit, quod illic occurrere erant duræ cerebri membranæ, hinc autem membranæ quæ caluariam ambiens, *πρωτοδερμιν* nuncupatur. Si enim tota caluariæ substantia seruaretur fistulosa, & cauernulæ nullo obducerentur cortice, ea substantia sua asperitate uicina raderet uulneretq;. Dein si prorsus spongiosa fistulosaq; foret, nullo donaretur robore, ac pumicis ritu fragilis atque infirma esset. Verum uidebitur fortasse alicui, caluariæ os inter duas squamas frustra fistulosum & cauernosum esse: quum ipsius futuræ propter illarum copiam & magnitudinem ab aliquo ad transpirationem iuuari nihil indigeant. Si itaque huius iudicio uniuersa caluaria simul tenuis & densa solidaq; fuisset, nihilo sanè tutior hac ratione redderetur subiacentium organorum constructio. quandoquidem quæ ossa uulnerant, intro promptè ob uia breuitatem penetrare possent. Si uero caluaria sine omni cauernularum specie simul crassa densaq; crearetur, homini onus haud secus præberet, quàm si obligata capiti sarcina nunquam remitteretur. Reliquum igitur erat tertium, scilicet neque tenue neque densum, solidumue, sed crassum, rarumq;, ac cauernosum caluariæ os fabricari. Ita enim neque grauaturum erat, neq; uia in cerebrum breuis ipsum percutientibus futurum. Cæterum caluaria non ad excrementorum tantum transpirationem iuuari nihil indigeat, sed conducebat ex multis ossibus ipsam compingi, ut si quædo percussa rumpatur, ipsius rupturæ in totam caluariam ueluti per fictile uas, non procedat, sed detineatur, & in illis sedibus cessent, in quibus ipsum quoque os futuris terminatum desinit. Quin etiam cerebri uentriculos, aliq; nonnulla in cerebro corpora, ne cõcidant, distendi ac eleuari oportuit: id quod optime futurarum perficitur beneficio. Duræ siquidem membranæ cerebrum conuestientis^f fibras, unâ cum uasorum quorundam finibus futuras transeuntes, in membranam extrinsecus caluariam succingentem explicari, atque ita cerebrum cur minus in se collabatur sustinere, septimo libro ostendimus. Atque huius potissimum usus ratione, iustissima caluariæ futurarum cernitur distributio, nimirum ut sustinendæ in cerebro partes accuratè subleuentur. Quod enim oblongum cerebriq; modo rotundum est, non aptius quàm transuersis, & alijs secundum longitudinem ductis apprehensionibus attollitur. Naturalis nanque capitis figura primum tres futuras obtinet: duas quidem transuersas, quarum^g altera in syncipite est, in occipitio^h altera: tertia à medio posterioris, seu eius quæ in occipitio consistit, per capitis longitudinem ad medium usque anterioris extenditur. Anteriorem coronalem uocant, quandoquidem coronæ potissimum in ea capitis parte collocantur: posteriorem à Græcæ litteræ Λ imagine, *λαμβανουσα* nominant: tertia per uerticem capitisq; longitudinem procedens, *δελταία* Græcis nuncupatur, quod uerū sagittæ ue instar rectâ incedit. unde etiam à uirgæ ductu *εὐβολοειδής* fuit appellata. Hæc interdum per^k frontis mediū ad nasi usque summum non adeo insigni atque in ipso uertice complexu, aut exquisita adeo futuræ compage prorepat. Atque id nonnulli uiris omnibus, alijs autem mulieribus peculiare esse falso contendunt: quum rarissime in uiris, atque adhuc multo rarius, aut uix unquam in mulieribus id accidere, non obiter animaduertimus. Et hoc uel inde conijcias, quod ex uiginti quæ in cimiterijs occurrunt caluarijs, uix unam, cui frontis os diuidatur, reperias: neque ulla, etsi secus tradiderit Aristoteles, in futurarum enarratione prorsus aberrans, uiris ac mulieribus hac in parte uidetur differentia. Cæterum quadrupedibus à posteriore futura Λ referenti, sagittalis futura ad superciliorū usq; mediū protenditur: id quod canum caluariæ, equorū, boum, & id genus animalium manifestè attestatur. Non enim audientus est Aristoteles, qui canibus continuâ, nullisq; futuris distinctam ascribit caluariâ, quū commemoratas hactenus futuras, & quæ hoc toto Capite enumerabuntur ferè omnes, canum caluariæ eleganter exprimant. Non desunt etiam, qui infantibus hanc futuram per medium occipitij ossis ad^m foramen usq; dorsali medullæ uiam porrigens descendere, totumq; occipitij os diuidere

diuidere asserat: quod sanè & nos quoque obseruauimus. uerū potius coalitumq;, quàm ad futuræ speciem referenda est. quoniam hæc cartilaginosa perficitur. in ætate autem prouectionibus nullum eius diuisionis rudimentum. de etiam eiusmodi diuisionis ratio non hic in futurarum sermone, sed in p̄tione enarranda uenit. Quod autem Herodotus, ac præter illum plerique caluarias reperiri scribunt, nullis prorsus futuris interstinctas, ipseq; Aristoteles caluariam absque futuris repperitam tradit, nequaquam miror: quum nobis futurarum situm duntaxat, idq; per quàm obscure etiâ referant, nullum gine conspicua. Neque profectò mirum est senibus futuras conerescere bras uniri cõnasciq; cernimus, & ossium quoque supercilia processusq; in maduerimus, ut cõsuetis motibus illorum ossa agi nequeant. Nam & si à iuuenum ossibus, & puerorum rursus à iuuenum uariare cognouissent nienti Anatome id sanè didicissim, ubi præter quamplurima ossa, iam nagenarij senis, & mediæ ætatis hominum ossa in scholis sedulo à medicis bantur, quum Galeni librum de Ossibus antè musculorū sectionem istius enim permulti effractis monumentis, atque ex xenodochijs conquisitis c̄p̄tione sibi parabant, facile accidit ut alius in senis, alius in pueri, ac r̄liusq; ætatis hominum ossa inciderent, atque in scholas deportarent. T u uertatur oratio) in puerulorum ossibus omnia esse læuia, distincta, mollia, & processus minimum prominere, & quamplurima quæ in adult bentur, in illis ex pluribus cõstrui expendimus: quæ in singulis ossibus num, distorcionum, & plicationum gratia, sermoni addere haud graua menti sit hæc nouisse, abunde intelligunt, tum qui ueræ medicinæ studio euoluerunt: tum qui appēdices in pueris ab ossibus sapius quàm articulo experientia didicere, ac ab ineunte ætate luxatos, aut aliter in ossibus affecti accõmodarunt. Cæterum iam tres futuras ut frequentius in naturali sunt recensimus, quæ caluaria in latius cubante, litterâ H, aut potius H æ autem formis à naturali structura euariantibus, futuræ ad hunc modū se le capitis eminētia perit, futura coronalis aboletur, seruata ea quæ a exprim quæ tunc ad mediū usq; superciliorum porrigitur. At posteriori eminēt referens deperditur, manente coronali, & sagittali interim per occipitiū basim ducta. Quapropter si hanc capitis figuram occipitiū inniti sinxeris futurarum effigies T litteræ similis erit: quemadmodum & primæ quod ralis, futuræ T referunt, quum illa fronti innititur. Anteriori uero pos mul cõcidentibus, binæ quæ tunc uidentur futuræ ad rectos angulos se i x litteram repræsentant. Altera nanque transuersa ab unius auris regione a nem per mediū caput deducitur. Altera autem à^d foraminē in occipitis gratia inciso, per capitis longitudinem ad summum usque nasi pertingit, ralem uulgo dicimus. Hæc siquidem semper in tribus prioribus capitis rentibus seruatur. Reliquæ autem duæ cum totius capitis figura uariē in pitis figura, ut prorsus naturali est contraria, sic quoque omnino pugna exigit. Transuersæ enim seu coronalis, & illa quæ Λ refert, secundum ca gitudinem, recta interim seu sagittali transuersim lata. Verū nunc commissuras sermonem dirigamus. Suntq; primum duæ à sagittali futu distantes lineæ, per capitis longitudinem una utrinque supra aures porre ab humillima futuræ Λ imitantis sede pender, quæ hæc propter occipiti futuræ effigiem egregiè refert. Hinc nonnihil præsentis lineæ rectâ quæ & mox sursum ascendentes, instar semicirculi quodammodo ad coron perrepunt. Hæc maxima ex parte constant duobus ossibus mutuo sibi in xisq; non per futuram quidem, sed paulatimⁱ uerticis os descendens, in tur, atque in^k os infra ab auribus ascendēs, similiterq; in squamam attenu ossibus quæ inuicem compinguntur, asperitatem quandam mutuam n etiam neque Hippocrates, neque aliquis eorum qui accuratè corporis fab futurarum nomine eas dignatus est, sed à squamæ similitudine dissection περικολιμνισται, hoc est squamosas cõglutinationes appellarunt. Non en rundam dogmata arbitrandum est, has conglutinationes minus quàm n ratas, in caluariæ amplitudine qua cerebrum reponitur apparere, ob id